

Odperto pismice Lukatu zavoljo mišnice.

Kakor smo Vam v 14. listu oznanili, smo dali Vašo na videz práv pametno napravljeno mišnico oskerbniku družbniga verta, gosp. dohtarju Struppitu na poskušnjo. Pred tremi dnevi so nam gosp. dohtar tóle na znanje dali.

„Lukatova mišnica je zdej čez 14 dni nastavljena „v hramu, kjer je vse polno miš. Pa ne vém kaj je „to: ne ena se še ni vjela. De so miši tudi v nji bile, „je gotovo, zakaj v kotliču je bilo precéj mišjeka viditi, „pa tudi kosčik vabe je v vodi ležal. Skorej bi rekel, „de zavoljo tiste diljice, ki je podolgama nad kotličem, se miš v vodó prekucniti ne more. Po ti skušnji „imenovane mišnice dosihmal poterđiti ne morem.“

Dr. Struppi.

Kér vémo, de imamo z umnim in poštenim možem opraviti, se ga ne bojimo razžaliti, če mu resnico odkritoserčno na znanje damo. Le po ti poti, če eden družimu storjene skušnje razodenemo, gré naša reč veselo naprej, se popravi, kar še ni popolno, in se novim najdbam začetek daje. Kaj ne, Luka, de je to edina pot kmetijskiga in obertniskiga napredovanja? Če nam imate na gosp. dohtarjevo poskušnjo kaj odgovoriti, de bi se popraviti imelo, bo njemu in nam práv ljubo.

Vredništvo.

Slovenski besédnik za poduk in kratek čas.

(Dalje.)

Kristjan na Turškim turkinje še pogledati ne sme, še manj govoriti ž njo ali v sv. zakon vzeti jo. Neki Ivan Perkovič, kristjan v Bosni, se zaljubi v hčerko turškega sosedu. Ivanov oče za tega voljo v strahu opomni dekliškega očeta, naj svojo hčer da kakemu Turku pred ko more. To ga je Turk poslušal in jo je dal nekemu človeku iz sela Gvozdjane. Že je bila gostija — pri Turkih je poroka še le po gostii, gostija se pa včasi derži po več dni, — tū pošle nevesta tri pòsle, enega za drugim k Ivanu in mu očita, da ji besede in obljube ne derži. Ivan doide na poslednje v Gvozdjane in se ji oglasi. Kedar svatovi zaspijo, jim nevesta smukne in z Ivanam uteče. Drugi dan Turki za njima, pa zastonj, tretji dan sta bila že na Dalmatinski granici. Ona dva sta Turkam srečno utekla, pa očeta Ivanovega in brate njegove so Turki v tamnico zaperli, in se še ne vé, kaka bode za nje.

(Nov. d. h. slav.)

Pod Videmsko (Udine) škofijo se štejejo sledeče popolnoma slovenske sosedščine: Šent-Peterska; Šent-Lenartska in Rezijanska fara in podfara Drenkija. Slovenci prebivajo od Goriških in Koroških granic v Benatskim kraljestvu do terga Terčeta in do vrat mesta Cividale in v Rezii, vsih vkup je blizo 22,000.

Koroška dežela je bila nekđaj vsa slovenska, kar nam pričajo imena krajev, vasí, vod, hribov, gor in tako dalje na nemški strani. Tam je mnogo krajev, ki še dan današnji nemškega imena nemajo, temuč samo slovensko, akoravno sami ponemčeni ljudje zdaj tam prebivajo; postavim: Stranach, Lasach, Lasnitza, Cirknitza, Scharnitza, Wela, Weila, Tscherna, Welika (gora), Malnica, Politzen (Poljice) Verhah, Laas, Lam (lom), i. t. d. K mnogim so Nemci samo nemško imé pristavili; postavim: Görzberg (Gorica-Berg), Rekabach, Röckabach, Rückenbach, Dolecgraben, Dobravawald, Veršic-Kogel, Kesselsee in der Katu (Kotel), Humeč-Hügel, Zelldorf (Selo-Dorf) i. t. d. Posebno veliko je pa slovenskih imén nekako po nemško zavutih, ktere po nemško nič ne pomenijo, in so v slovenščini popolnoma razumljive; na nemški strani jih je tolika sila, da se tukaj napisati nemorejo.

(Dalje sledí.)

Posvečenje noviga Teržaško-Kopriškiga škofa milostljiviga g. g. Jerneja Legata.

Iz Gorice.

Danes, častiti vrednik, Vam hočem nekoliko verstie od slavnosti pisati, ki se je prvo nedeljo po velikí noči pri nas obhajala, namreč od posvečenja visoko častitiga gospoda dóhtorja Jerneja Legata, ki so Jih Novice že v 2. listu svojim slovenskim bravcam s serčnim veseljem in pravičnim ponosam novoizvoljeniga Teržaško-Kopriškiga škofa oznanile.

Že pred nekaj mesci se je bila vesela novica razglasila, de se bo ta imenitna slovesnost tukej praznovala, in Gorica se je na-njo še toliko zélniši zató zanašala, kér si novoizvoljeniga škofa, bi rekel, nekoliko svojim prištevatí sme.

Rojeni sicer v Naklim na Gorenškim, so gospod Legat v Gorici bogoslovstvo doveršili, in v letu 1830 od svojiga rajnciga strica, Gorici nepozabljiviga vélikiga škofa gosp. Jožefa Valanta, za mašnika posvečeni bili, in dve leti potem, ko so se iz Dunaja, kjér so bili za dohtarja svetiga pisma spoznani, zopet v Gorico vernili, so tū službo škofijskiga kaplana pri svojim stricu prevzeli, zraven pa tudi v letu 18^{33/34} učenik dogmatike v tukajšni duhovščini z večidel tistimi gosp. profesorji bili, ki še zdaj Goriške duhovske šole zaljšajo. Čez 13 let, od kar so, ostavši vedno v dragim spominu svojih znancov v Gorici, po smerti vélikiga škofa Valanta prvič v Terstu škofijski kancelár pri rajnkim škofu Ravnikarji, potem fajmošter v starim mestu, od leta 1844 pa v Benetkah svetovavec pri c. k. deželnim poglavarstvu bili, so letas zopet, ko novi vladika sosedne škofije, v Gorico prišli. Tode ne samo Goričani smo težko dočakovali današnje nedelje; celi pretečeni teden so že Teržačani, bi djal, vreli, de so si v velkí cerkvi nar pripravniši prostore oskerbeli, od kodar bi svojiga višiga pastirja vidili; kar očitno spričuje veliko ljubezen in zaupljivost, ki so jo novoizvoljeni škof z blagim in ljudomilim obnašanjem in z gorečim trudam v sercu svojih izročencov do sebe obudili, ko so še fajmošter bili, in kakó ljuba in vgodna de je Njih izvolitev za škofa celimu Teržaškemu mestu!

H ti slavnosti je prišlo več gosp. korarjev, ko odborniki Teržaškiga in Kopriškiga kapitola; več mestnih izbornikov s svojim predsednikom iz Tersta; dalej škof iz Pareča (Parenc) visoko častiti gosp. Peteani, in škof iz Kiodže, visoko častiti gosp. Foretti, ki sta bila pristojnika pri posvečenju novoizvoljeniga škofa. In pred ta dan popoldne so se perpeljali Njih ekscelencija, deželni poglavár iz Tersta, grof Stadion, ki Jih ilirsko primorje začetnika mnogo obéncoristnih naprav čisla in hvali, zlasti pa v narodnim duhu in jeziku osnovanih deželskih šol, po kateri blagi in k omikanju edino potrební napravi drugi Slovenci še milo gledajo!

V nedeljo ob deveti uri so zvonovi veselo zapeli, in perpeljala sta se prvič gospoda škofa iz Pareča in Kiodže, za njima pa v veličastni kočii veliki škof in knez Goriški, Franc Ksaveri Lušin, ko posvetitelj, in pa novoizvoljeni škof pred cerkev, kjer so Jih lepo napravljene mestni stražani in en razdel cesarskih vojšakov z muziko častno sprejeli in pozdravili. Po tem so se, spremljeni od veliko veliko duhovnih gospodov, v praznično okinčano božjo vežo podali, kjer so Jim v dveh verstah postavljeni vojšaki prihod varovali pred silno množico zbraniga ljudstva; deželni poglavár in Teržaški poslaniki so že pred péš v cerkev prišli.

Znani so Vam obredi, ki jih sveta cerkev pri takim imenitnim obhajanju veleva; viditi pa je treba, kar se popisati ne more, s kakošno ljubeznjivostjo in neizrekljivo častitljivostjo so se naš milostljivi vélikí škof